

VARA KOMMUN
kommunstyrelsen

Ekonomiska ramar budget 2016, plan 2016-2019

KF 2015-06-15

Budgetförutsättningar för åren 2016–2019

Ekonomi i kommuner och landsting har under ett antal år hållits uppe av engångsintäkter. År 2015 är sista året då sektorn kan räkna med återbetalning från AFA Försäkring. Detta, tillsammans med det faktum att skatteintäkterna utvecklas gynnsamt 2015 gör att ekonomin hålls i schack ytterligare ett år. Skillnaderna är stora mellan olika kommuner, och landstingen har det generellt sett besvärligare. Framtiden bjuder på ett större demografiskt behov och skatteintäkterna beräknas öka långsammare, vilket gör att det kommer att krävas skattehöjningar både i kommuner och landsting för att klara av att hålla resultaten över nollstrecket.

Långsamt mot återhämtning

Den internationella tillväxten återhämtar sig gradvis, efter några år av långsamutveckling. Samtidigt som euroområdet BNP-tillväxt lyfter något fortsätter den relativt starka utvecklingen i både USA och Storbritannien. I år fortsätter det att gå trögt för den för svensk export så viktiga nordiska marknaden, först nästa år förväntas en något bättre utveckling. Exportvägd BNP i Sveriges omvärld beräknas öka med drygt 2 procent i snitt per år 2015 och 2016. Vilket, med tanke på att världen befinner sig i en återhämtningsfas inte kan betraktas som en särskilt stark tillväxt. Ökningen av den internationella tillväxten, tillsammans med en svag krona, är dock tillräcklig för att stärka exporten. Den svenska tillväxten får ytterligare fart av att hushållens konsumtionsutgifter fortsätter öka. Det är en följd av att hushållen i ingångsläget har ett högt sparande och att inkomsterna fortsätter att öka betydligt snabbare än priserna. Först runt 2017 räknar Sveriges Kommun och Landsting (SKL) med ett något lägre sparande, som en följd av att inkomsterna inte ökar lika snabbt.

Exportökningen och stark inhemsk efterfrågan påverkar näringslivets investeringar som beräknas öka i relativt stark takt fram till 2016. Efter hand som kronan stärks påverkas dock exporten, som viker något. Det finns potential i efterfrågan för en relativt snabb tillväxt och SKL räknar med att svensk BNP ökar med 3,2 respektive 3,3 % 2015 och 2016. Därefter kommer tillväxten åter igen att utvecklas långsammare. Efter ett antal år med extremt låg produktivitetstakt räknar SKL nu med en viss uppgång i produktiviteten. Det innebär att antalet arbetade timmar inte ökar i paritet med tillväxten. Utbudet av arbetskraft hålls tillbaka av att den inrikes födda befolkningen minskar och att den befolkningsökning som ändå sker till stor del utgörs av flyktinginvandring med lägre arbetskraftsdeltagande. Totalt sett kommer där igenom arbetskraftsdeltagandet därför att sjunka något. När utbudet av arbetskraft inte ökar så kraftigt längre blir sysselsättningsökningen tillräcklig för att arbetslösheten successivt ska kunna minska till nivån 6,6 % vid mitten av år 2016, en nivå som SKL räknar med är förenlig med Riksbankens inflationsmål. Detta medför också att löneökningarna efter hand kommer att öka mot nivån 3,5 %.

Kraftigt demografiskt tryck pressar kommunsektorns ekonomi

SKL räknar med att kommuner och landsting måste höja skatten för att klara sin framtida ekonomi. Trots antaganden om ökade statsbidrag med 2 % i reala termer per år från och med 2017 räknar SKL med att kommunerna måste höja skatten med 40 öre och landstingen med 48 öre, jämfört med dagens nivå, fram till år 2018 för att klara ett resultat som motsvarar 1 % av skatter och statsbidrag. Antagandet om ökade statsbidrag kräver nya beslut av riksdagen. Ändå förutsätter SKL en ökning av statsbidragen eftersom oförändrad statsbidragsnivå är ohållbart på sikt. Ett resultat på nivån 1 % som andel av skatter och statsbidrag är betydligt lägre än det mål för god ekonomisk hushållning som sektorn bör ha och innebär att soliditeten minskar och att kommunsektorns låneskuld ökar. Utan ökat statsbidrag skulle resultatet falla och bli negativt år 2018, trots skattehöjningar motsvarande 88 öre jämfört med 2015.

Källa: Sveriges kommuner och Landsting i april

Skatteintäkter 2016-2019 (skatteprognos 29 april)

(Miljoner kronor)	2016	2017	2018	2019
Skatteintäkter	628,9	648,7	667,0	684,8
Inkomstutjämningsbidrag	166,4	170,9	180,0	189,7
Kostadsutjämning	1,2	1,2	1,2	1,2
Regleringsavgift	-3,7	-6,8	-10,9	-15,1
LSS-utjämning	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Strukturbidrag	1,6	1,6	1,6	1,6
Fastighetsavgift	27,3	27,3	27,3	27,3
Totalt	820,9	842,1	865,4	888,8

Ekonomiska utvecklingen i Vara kommun

Vara kommun har en stark ekonomi och årets resultat är budgeterat till 32,6 mkr 2016, 7,5 mkr 2017, 10,4 mkr 2018 och 14,5 mkr år 2019 enligt fullfonderingsmodellen. Resultaten motsvarar 4,0 %, 0,9 %, 1,2 % respektive 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Vara kommun fick 52 nya kommuninvånare under 2013 men minskade med 12 invånare under 2014. De senaste befolkningsprognoserna ser lite bättre ut tidigare, även om befolkning minskar, om än inte i lika hög takt som i tidigare prognoser. Detta innebär att budgetförutsättningarna förbättrats, då skatteintäkterna ökar lite mer än tidigare.

Vara kommun använder sig av fullfonderingsmodellen när det gäller redovisning av pensioner, och det har tidigare varit högre kostnader för varje enskilt år än om man använt blandmodellen. Men under 2014 var kostnaden 18 mkr lägre för kostnaden enligt fullfonderingsmodellen då pensionsskulden för denna kategori (pensioner intjänade före 1998) minskade. För 2015 och 2016 är det samma förhållande, då kostnaden är ca 7 mkr lägre vid redovisning enligt fullfonderingsmodell. Åren 2017-2109 är skillnaden lägre. Vara kommun har ett gynnsamt läge genom att avsättningen för pensioner intjänade före 1998 per 2014-12-31 uppgick till 387 mkr, vilket redan är kostnadsfört.

RIPS-räntan på pensioner har sänkts två gånger (2011 och 2013), vilket innebar stora kostnader då pensionsskulden ökar. Vid lågkonjunkturer kan denna ränta att komma att sänkas ytterligare. RIPS-kommittén fattade beslut i mitten av april 2015 att inte sänka räntan, trots att den egentligen gick under ett fastställt intervall. Beslut fattas varje år.

Det har varit och är mycket höga investeringsnivåer; 109 mkr år 2013, 105 mkr 2014 och en budget på 144 mkr för 2015 inkl överföringar från 2014. Investeringsnivån kommer att vara fortsatt hög framöver under planperioden.

När medfinansieringen av E20, vilket en avsättning finns på 48 mkr i kommunens redovisning, ska utbetalas är ännu inte fastställt. Hur stor indexeringen blir är heller inte fastställt.

Planeringsförutsättningar Vara kommun

Ramberäkning

Bildningsnämndens och socialnämndens ramar är beräknade enligt Varamodellen, där 2013 års å-priser är bas och som räknats upp. Resursfördelningsmodellens beräkning baseras på volym och å-priser (rörlig del) som räknas upp med löneökningar samt en fast del som räknas upp med inflation. Den centrala resursfördelningsmodellen omfattar följande verksamheter:

Bildningsnämnden: förskolan, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grundskolan, grundskärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan.

Socialnämnden: äldreomsorg, LSS.

Övriga verksamheter inom bildningsnämnden och socialnämnden samt övriga nämnders ramar är uppräknade utifrån budget 2015 till 2016 års prisnivå. Lönekostnadsökningen är budgeterad till 2,2 % år 2016, vilket är inlagd i nämndernas ramar. Då inflationen under både 2014 och 2015 varit ovanligt låg, -0,2 % och en prognos på 0,2 % kommer ingen inflationskompensation utgå till förvaltningarna under 2016.

Finansiell analys – Vara kommun

År 2016 är årets resultat budgeterat till 33,6 mkr och år 2017 – 2019 till 7,5, mkr, 10,4 mkr respektive 14,5 mkr. Tack vare en förbättrad befolkningsprognos har bugetförutsättningarna förbättrats, då skatteintäkterna ökar mer än tidigare. Resultatet har också förbättrats med 7 mkr p.g.a. att komponentavskrivning har införts där avskrivningarna sjunker med 5 mkr per år och att delar av driftunderhåll på fastigheter från 2016 flyttas till investeringsunderhåll, 3 mkr. Detta har minskat kommunstyrelsens ram.

En förstärkning till socialnämnden på 6,0 mkr görs för alla åren, 2016-2019, vilket läggs in i nämndens ram. Bidraget till Konserthuset utökas med 1,0 mkr, vilket kommunstyrelsen får i sin ram. Under förutsättning att regeringens vårproposition går igenom kommer ytterligare 3,2 mkr tillföras socialnämnden under 2016. Under samma förutsättning kommer även 4,0 mkr tillföras bildningsnämnden under 2016.

För att stärka arbetet med att sänka sjukfrånvaron kommer po-pålägget att ökas från 39,96 % till 40,46 %. Avdelningen för intern utveckling och styrning får i uppdrag att stärka detta arbete.

Mellan åren 2015 – 2016 ökar verksamhetens nettokostnader medan skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 1,0 %. Att nettokostnaderna inte ökar mer detta år beror bl.a. på att lönepåslagen är låga och att inte någon inflationskompensation utgår samtidigt som vissa delar inom socialnämnden och bildningsnämnden minskar. År 2017 ökar verksamhetens nettokostnader med 5,1 % medan skatteintäkterna och de generella statsbidragen endast ökar med 2,6 %. Exkluderar man 15 mkr som är avsatt till verksamhetsutveckling är nettokostnadsökningen 3,3 %.

Soliditeten (den långfristiga betalningsstyrkan = Eget kapital/Totalt kapital) ligger mellan 28,2 % och 30,0 % under planperioden 2016 – 2019.

Investeringsnivån är mycket hög år 2015 med en budgeterad nivå på 144 mkr. År 2016 – 2019 är nettoinvesteringarna budgeterade till 91 mkr, 87 mkr, 62 mkr respektive 53 mkr. Planeringsperiodens nettoinvesteringar beräknas kunna finansieras utan långfristig upplåning, men med utnyttjande av checkräkningskrediten på 68 mkr som mest år 2017.

Ekonomiska planeringsförutsättningar – sammandrag

Sveriges Kommuner och Landstings prognos. Procentuell förändring

	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
BNP, %	2,9	3,2	2,3	1,9	1,9
Timplöner, konjunktur- lönestatistiken, %	3,2	3,2	3,4	3,5	3,5
KPI, %	1,9	1,6	2,9	3,1	3,1

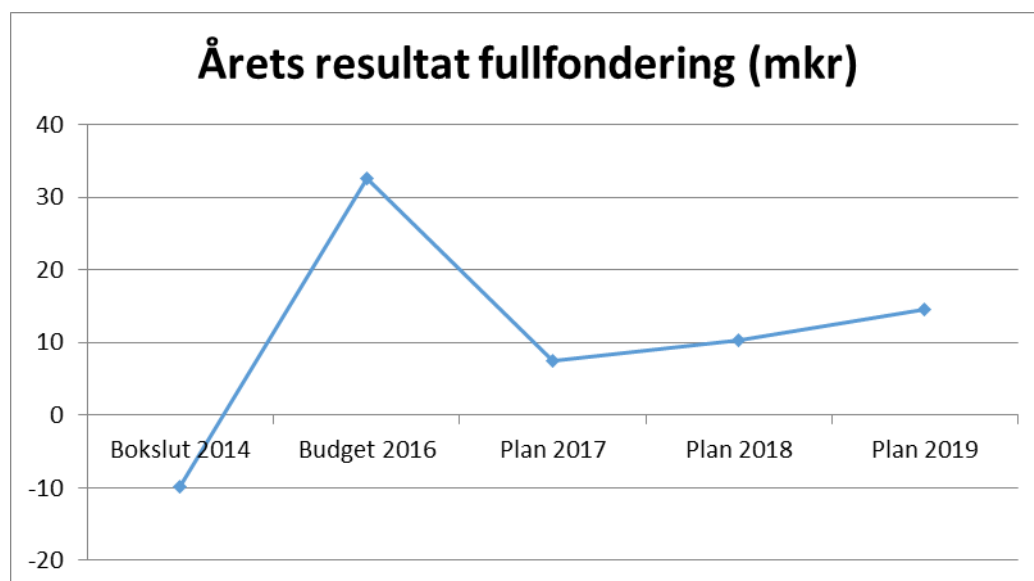
Förutsättningar ramberäkningar

	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Invånarantal	15 571	15 581	15 560	15 579	15 619
Skattesats, %	21:27	21:27	21:27	21:27	21:27
Skatteunderlag, %	2,1	1,8	1,5	1,2	1,2
Kompensation lönekostnadsutveckling, %	3,2	2,2	3,4	3,5	3,5
Inflationskompensation, %	1,9	0,0	2,9	3,1	3,1
Effektivitetskrav, %	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Checkräkningskredit, utnyttjande, mkr	8,7	38,0	68,0	63,0	49,0
Po-pålägg, %	39,96	40,46	40,46	40,46	40,46
Centralt anslag resursfördelning, mkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Centralt anslag hyresförluster, mkr	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Ianspråktagande ackumulerat överskott BIN, mkr	5,0	5,0	5,0	2,5	0,0
Ianspråktagande ackumulerat överskott KS, mkr	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Centralt anslag utveckling, inkl verksamhetsutveckling, mkr	0,0	5,0	15,0	5,0	5,0
Strukturbidrag gymnasiet BIN, mkr	9,0	6,0	6,0	3,0	3,0
Förstärkning förskolan BIN, mkr	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Förstärkning dagverksamhet SOC, mkr	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Förstärkning SOC, mkr	0,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Bidrag till Konserthuset KS, mkr	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0

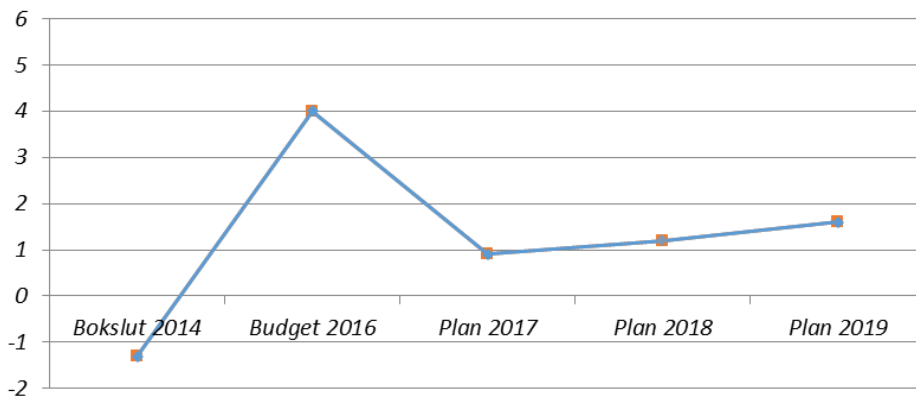
Tabell finansiella nyckeltal

	2015	2016	2017	2018	2019
Årets resultat fullfondering, mkr	12,5	32,6	7,5	10,4	14,5
Årets resultat blandad modell, mkr	5,7	26,0	6,2	11,9	13,7
Årets resultat fullfondering/skatteintäkter, generella statsbidrag, %	1,6	4,0	0,9	1,2	1,6
Årets resultat blandmodell/skatteintäkter, generella statsbidrag, %	0,7	3,2	0,7	1,4	1,5
Nettokostnadsutveckling, %	2,8	1,0	5,1	2,0	2,5
Utveckling skatteintäkter, generella statsbidrag, %	4,5	3,4	2,6	2,7	2,7
Finansnetto, mkr	-9,5	-9,0	-15,8	-20,0	-18,1
Soliditet, %	26,7	28,7	28,2	28,9	30,0
Pensionsskuld, mkr	418	407	408	413	418
Nettoinvesteringar, mkr	144,2	90,7	87,4	62,4	52,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	301	198	180	123	101

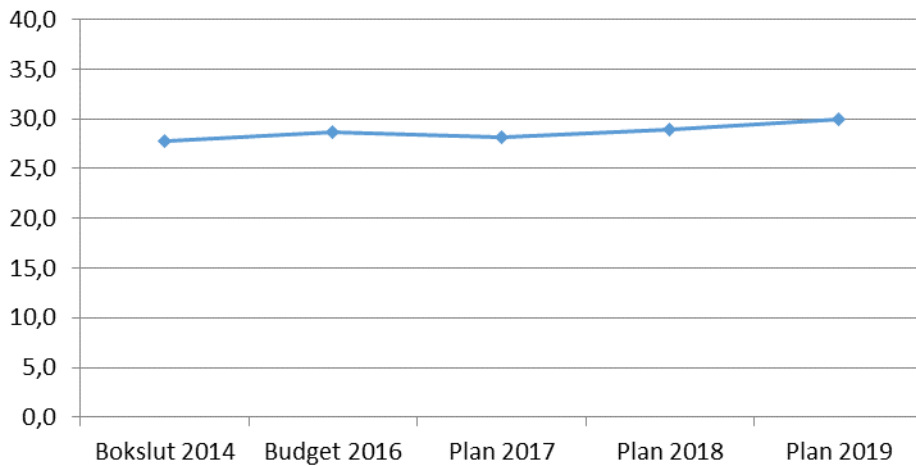
Diagram finansiella nyckeltal

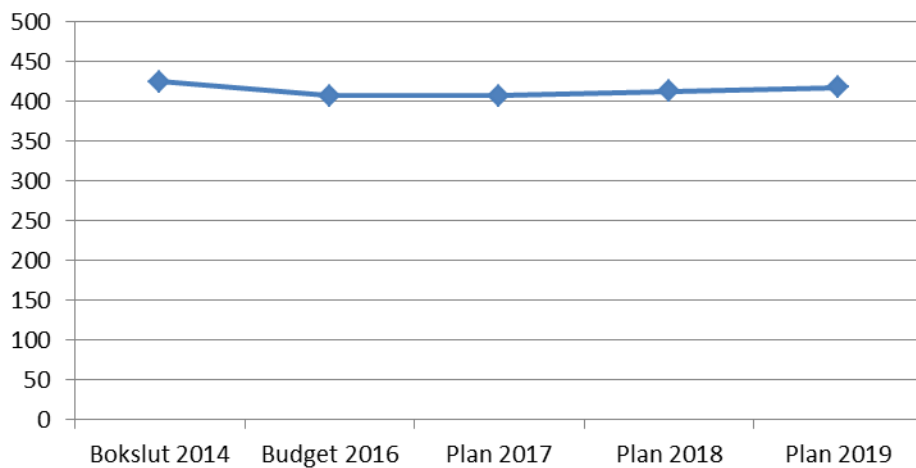
Årets resultat/skatteintäkter, generella statsbidrag (%)

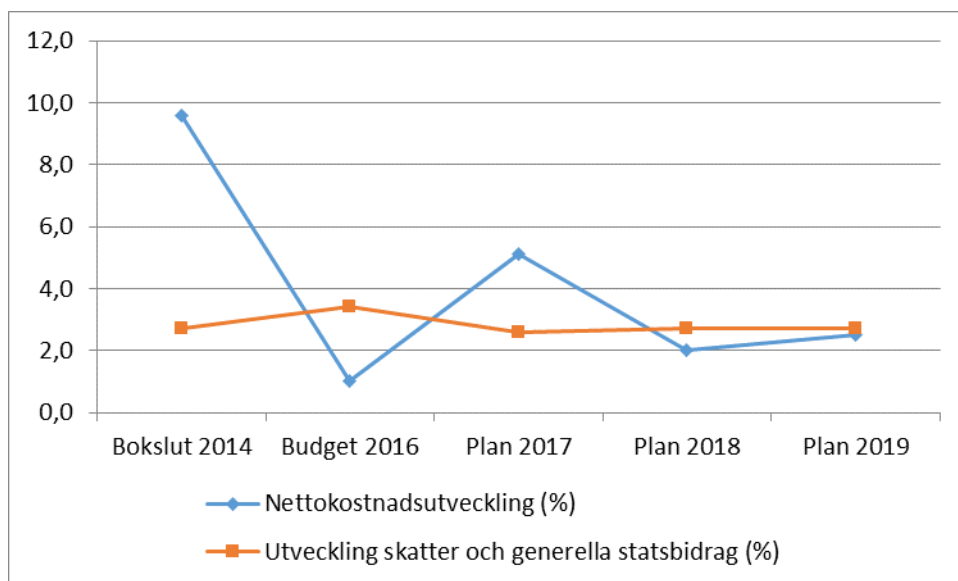

Soliditet (%)

Pensionsskulden (mkr)

Driftramar 2015 – 2019 i löpande pris

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Vara kommuns revisorer	885	897	926	957	989
Räddningsnämnden	9 509	9 509	9 785	10 088	10 401
Kommunstyrelsen	104 245	100 270	114 545	106 956	110 533
Miljö- och byggnadsnämnden	2 897	2 516	2 617	2 721	2 829
Bildningsnämnden	345 779	346 293	358 934	367 242	373 907
Socialnämnden	324 203	331 415	342 500	355 239	364 085
Summa:	787 519	790 900	829 305	843 202	862 744

Investeringsramar 2015 – 2019 i löpande pris

(tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunstyrelsen	123 236	83 700	80 400	55 400	45 700
Miljö- och byggnadsnämnden	374	50	50	50	50
Bildningsnämnden	17 179	5 800	5 800	5 800	5 800
Socialnämnden	3 416	1 150	1 150	1 150	1 150
Summa:	144 205	90 700	87 400	62 400	52 700

Resultatbudget, budget 2016 och plan 2017 – 2019

(Miljoner kronor)	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Verksamhetens intäkter	190,4	153,2	153,0	158,9	166,5	175,6
Verksamhetens kostnader	-923,8	-876,9	-886,5	-929,4	-950,8	-979,6
Avskrivningar	-38,7	-47,9	-45,7	-48,5	-50,7	-52,2
Verksamhetens nettokostnader	-772,1	-771,6	-779,3	-819,0	-835,0	-856,2
Skatteintäkter	578,3	600,9	628,9	648,7	667,0	684,8
Generella statsbidrag, utjämning	187,9	192,8	192,0	193,5	198,5	204,0
Finansiella intäkter	1,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Finansiella kostnader	-5,4	-10,0	-9,5	-16,3	-20,5	-18,7
Resultat före extraordi. poster	-9,9	12,5	32,6	7,5	10,4	14,5
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-9,9	12,5	32,6	7,5	10,4	14,5

Kassaflödesbudget, budget 2016 och plan 2017 – 2019

(Miljoner kronor)	Bokslut 2014	Budget 2015*	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	-9,9	12,5	32,6	7,5	10,4	14,5
Justering för avskrivningar	38,7	47,9	45,7	48,5	50,7	52,2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	33,7	-8,9	-12,8	-0,4	5,4	4,9
Medel från verks före förändring av rörelsekapitalet	62,5	51,5	65,6	55,6	66,5	71,5
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	33,4	-2,3	-3,9	-4,4	-4,5	-4,7
Ökning/minskning förråd och varulager	-1,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	9,7	-19,0	32,9	34,2	-0,8	-9,6
Medel från den löpande verksamheten	104,3	30,2	94,6	85,3	61,2	57,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-107,1	-144,2	-90,7	-87,4	-62,4	-52,7
Försälj av materiella anläggningstillgångar	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försälj av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-105,5	-144,2	-90,7	-87,4	-62,4	-52,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	48,1	57,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning av långfristig skuld	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från finansieringsverksamheten	49,1	57,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	47,9	-57,0	3,9	-1,8	-1,2	4,5
Likvida medel vid årets början	10,2	58,1	2,1	6,0	4,2	3,0
Likvida medel vid årets slut	58,1	-1,1	6,0	4,2	3,0	7,5

* Budget 2015 är förändrad efter att överföring av budgetmedel för investeringar från 2014 har blivit fastställda.

Balansbudget, budget 2016 och plan 2017 – 2019

(Miljoner kronor)	Bokslut 2014	Budget 2015*	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019
Anläggningstillgångar	765,5	833,9	878,9	917,8	929,5	930,0
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	765,5	833,9	878,9	917,8	959,5	930,0
Förråd	3,5	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0
Kortfristiga fordringar	61,2	34,4	38,2	42,6	47,2	51,8
Likvida medel	58,1	2,0	6,1	4,2	3,0	7,5
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	122,8	38,2	46,2	48,8	52,1	61,4
SUMMA TILLGÅNGAR	888,4	872,2	925,1	966,7	987,7	991,5
EGET KAPITAL	247,2	232,8	265,5	273,0	283,4	297,9
- varav årets resultat	-9,9	12,5	32,6	7,5	10,4	14,5
Avsättning pensioner	425,3	418,1	407,4	407,5	412,8	417,7
Övriga avsättningar	48,0	0,0	48,0	48,0	48,0	48,0
SUMMA AVSÄTTNINGAR	473,3	418,1	455,4	455,5	460,8	465,7
Långfristiga skulder	11,8	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	156,0	171,1	204,1	238,3	237,6	227,9
Summa skulder	167,8	221,2	204,1	238,3	237,6	227,9
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	888,4	872,1	925,1	966,7	981,7	991,5

Jämförelse budgetramar 2016 -2019 med budget 2015 i fasta priser

Belopp i 2016 års nivå fasta priser, tkr				
Vara kommuns revisorer	2016	2017	2018	2019
Summa Vara kommuns revisorer	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	2016	2017	2018	2019
Flytt utredare/utvecklare till SOC och BIN	-1 430	-1 430	-1 430	-1 430
Lägre avskrivningar p.g.a. komponentavskrivning	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Flytt av driftunderhåll fastigheter till investering	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Centralt anslag utveckling, inkl verksamhetsutv.	5 000	15 000	5 000	5 000
Bidrag till Konserthuset	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa kommunstyrelsen	-3 430	6 570	-3 430	-3 430
Räddningsnämnden	2016	2017	2018	2019
Summa räddningsnämnden	0	0	0	0
Miljö- och byggnadsnämnden	2016	2017	2018	2019
Summa miljö- och byggnadsnämnden	0	0	0	0
Bildningsnämnden	2016	2017	2018	2019
Central resursfördelning	1 248	1 769	1 805	1 296
Akkumulerat överskott	5 000	5 000	2 500	0
Strukturbidrag gymnasium	6 000	6 000	3 000	3 000
Flytt utvecklare/utredare från KS	725	725	725	725
Summa bildningsnämnden	12 973	13 494	8 030	5 021
Socialnämnden	2016	2017	2018	2019
Central resursfördelning	-1 038	577	1 362	1 373
Flytt utvecklare/utredare från KS	705	705	705	705
Förstärkning IFO	6 000	6 000	6 000	6 000
Summa socialnämnden	5 667	7 282	8 067	8 078
Summa förändring totalt	15 210	27 346	12 667	9 669